

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 mai 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului și succesorul părții vătămate, Popa Ludmila, în cauza penală în privința inculpatului

Greco Alexandru Nicolae,
născut la 22 decembrie 1966,
originar și domiciliat în
s.Dubăsarii Vechi, r-nul
Criuleni.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 15.06.2017 - 14.12.2017;
2. Instanța de apel: 09.01.2018 - 31.01.2018;
3. Instanța de recurs: 27.03.2018 - 02.05.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni, sediul central din 14 decembrie 2017, Greco Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264 alin.(5) Cod penal la 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Greco Alexandru, la 28 decembrie 2016, ora 16.50, conducând microbuzul marfar de model „Mercedes Sprinter”, cu n/î CR AY 059, cu o viteză de aproximativ 70-80 km/h, pe drum public și anume, traseul central L 473 kilometrul 9-10, la ieșire din s.Dubăsarii Vechi spre s.Corjova, r-nul Criuleni, manifestând imprudență exprimată prin încrederea exagerată în sine, dându-și seama că acțiunile sale ar putea provoca consecințe social periculoase, dar fiind predominant de ideea nechibzuită că ele vor putea fi evitate, contrar prevederilor pct.45 alin.(1) lit.a), b), c), d) și alin.(2) din Regulamentul circulației rutiere, care obligă conducătorul să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, să țină permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, de situația rutieră care s-a exprimat prin aceea că se deplasa pe un traseu național, iar spațiul de vizibilitate era redus deoarece era pe timp de noapte și traficul era aglomerat, iar în

cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța la trafic, conducătorul automobilului nu a redus viteza sau chiar să oprească reieșind din starea carosabilului, spațiul de vizibilitate, dar a continuat deplasarea mai departe în consecință tamponând cu partea din față dreapta remorca autocamionului de model „Kamaz”, cu n/î PVS 730, care staționa pe acostament la marginea carosabilului, având inclus semnalizatorul de avarie, în rezultatul cărui fapt ambele automobile au fost tehnic avariate, iar pasagerului microbuzului Grecu Viorica, care se afla pe bancheta din față, i-au fost cauzate vătămări corporale grave sub formă de traumă cranio-cerebrală închisă, hemoragia în țesuturile moi ale capului, fractura oaselor bolții și bazei craniului, fractura sternului, coastelor bilateral, hemotorax bilateral, lezarea ambilor pulmoni, excoriații pe față, membre inferioare, fractura ambelor oase a antebrațului drept, ambelor gambe, în rezultatul cărora, imediat după producerea accidentului a survenit decesul acesteia; pasagerului Popa Mihail, care se afla pe bancheta din spate a microbuzului în rezultatul tamponării i-au fost cauzate vătămări corporale grave sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă, cu plăgi și echimoze a capului, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hematom subdural difuz, hemoragie subarahnoidiană difuză, hemoragii în trunchiul cerebral, hemosinus maxilar pe dreapta și etmoidal, trauma închisă a toracelui, cu fracturi costale directe, incomplete pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și lezarea pleurei parietale, hemotorax bilateral, trauma închisă a abdomenului cu ruptura ficatului, trauma închisă a membrului superior pe stânga, cu echimoze, excoriații și plăgi contuze, fractură oblică neregulată 1/3 medii a radiusului, dehiscență ulno-carpiană, cu hemoragii roș-închise în țesuturile moi adiacente, în rezultatul cărora, peste 3 zile după producerea accidentului a survenit decesul acesteia; pasagerului Eni Grigore, care se afla pe bancheta din spate a microbuzului, în urma tamponării i-au fost cauzate vătămări corporale medii sub formă de fractura claviculei stângi cu deplasare neînsemnată a fragmentelor, iar pasagerului Șchiopu Victor, care se afla pe bancheta din spate, i-au fost provocate vătămări corporale medii sub formă de fractură a osului humeral drept în 1/3 inferioară cu deplasarea fragmentelor.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea încasării cheltuielilor de judecată, rejudecarea cauzei în această parte, conform procedurii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasate din contul inculpatului cheltuielile judiciare în mărime de 2051 lei, invocând că instanța a ignorat prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală și neîntemeiat a respins cererea privind încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare;

- succesorul părții vătămate, L.Popa, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, conform procedurii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care executarea pedepsei cu închisoare aplicată lui A.Grecu să fie suspendată condiționat, pe motiv că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră; - instanța nu a ținut cont de faptul că după comiterea accidentului rutier inculpatul i-a recuperat prejudiciul material și anume, cheltuielile suportate pentru înmormântarea părții vătămate, precum și a ajutat-o în chestiuni legate de gospodărie; - își are la întreținere părinții; - se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a fost judecat, și-a recunoscut vina și se căiește sincer pentru

fapta comisă, nu prezintă pericol pentru societate;

- avocatul C.Cojocari în numele inculpatului A.Grecu, care a solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte, conform procedurii stabilite pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care executarea pedepsei cu închisoarea aplicată lui A.Grecu să fie suspendată condiționat pe o perioadă de probațiune de 1 an, pe motiv că instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75, 76, 79 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră; - instanța nu a ținut cont de circumstanțele atenuante, precum recunoașterea vinovăției, că infracțiunea a fost comisă din imprudență, anterior nu a fost condamnat, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, își are la întreținere părinții, a reparat prejudiciul cauzat părților vătămate și succesoriilor acestora, care nu au pretenții față de inculpat și au solicitat ca acesta să nu fie pedepsit prea aspru, și-a recunoscut vina și se căiește sincer pentru fapta comisă, nu prezintă pericol pentru societate, corectarea lui fiind posibilă fără privare de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018, apelurile declarate de către procuror, succesorul părții vătămate, L.Popa și avocatul C.Cojocari în numele inculpatului A.Grecu au fost respinse ca nefondate.

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată de către avocatul C.Cojocari în numele inculpatului A.Grecu și succesorul părții vătămate, L.Popa doar în partea stabilirii pedepsei penale, iar de către procuror, doar în partea încasării cheltuielilor judiciare.

Astfel, cu referire la apelul avocatului C.Cojocari în numele inculpatului A.Grecu și succesoriului părții vătămate, L.Popa, instanța a indicat că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, prima instanță a dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care anterior nu a fost condamnat, se caracterizează pozitiv la locul de trai, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, iar ca circumstanță atenuantă a fost reținut faptul că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, că a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, și corect a determinat categoria și termenul pedepsei penale, stabilind că corectarea inculpatului va fi atinsă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare, cu executare reală, termenul pedepsei fiind apreciat reieșind din limitele prevăzute de art.264 alin.(5) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Cu referire la argumentele apelanților privind oportunitatea suspendării condiționate a pedepsei penale aplicată inculpatului, instanța, având în vedere fapta comisă de către A.Grecu - încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport și urmările excepțional de grave produse - decesul a două persoane și cauzarea vătămarilor corporale medii la două persoane, le-a considerat nefondate.

În ce privește apelul declarat de către procuror, instanța de apel a indicat că, cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului, precizând că sarcina probațiunii e pusă anume pe

seama organului de urmărire penală.

Totodată, instanța de apel a precizat că normele procedural penale nu prevăd expres achitarea din contul condamnatului a cheltuielilor judiciare ce constituie cheltuieli legate de expertiza judiciară.

5. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea ce ține de refuzul de a încasa cheltuielile judiciare în contul inculpatului, dispunerea rejudecării cauzei în această parte în aceeași instanță de apel, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța nu a ținut cont de prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală și incorect a soluționat chestiunea legată de cheltuielile judiciare;

- avocatul C.Cojocari în numele inculpatului care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se dispună aplicarea față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, pe motiv că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - concluziile instanței privind refuzul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal nu sunt reflectate în hotărârea judecătorească; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră, individualizată contrar prevederilor legale; - instanța nu a luat în considerare că inculpatul a reparat prejudiciul cauzat părților vătămate și succesorilor acestora, care nu au pretenții față de inculpat, la locul de trai și de muncă se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, și-a recunoscut vina și se căiește sincer pentru fapta comisă, nu prezintă pericol pentru societate, corectarea lui fiind posibilă fără privare de libertate;

- succesorul părții vătămate, L.Popa care, invocând temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei în această parte și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie aplicate față de inculpat prevederile art.90 Cod penal, pe motiv că a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale; - instanța nu a dat deplină eficiență prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă prea aspră, în rest invocând aceleași motive ca și în cererea de apel, descrise la pct.3 al prezentei decizii.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către procuror, avocatul C.Cojocari în numele inculpatului și succesorul părții vătămate, L.Popa în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestora din următoarele considerente.

Cu referire la recursul declarat de către procuror.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând temeiul respectiv în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

Motivele recurentului, precum că instanța de apel eronat a respins cererea în vederea compensării cheltuielilor judiciare, încălcând astfel prevederile art.227 și 229 Cod de procedură penală, sunt neîntemeiate.

Astfel, potrivit art.227 alin.(1) și (3), 229 alin.(1) și (3), 27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloace necesare. Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul dacă plata acestora poate influența substanțial situația materială a acestuia, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Reieșind din prevederile normelor sus menționate și circumstanțele cauzei, prima instanță a conchis ca cheltuielile judiciare să fie trecute în contul statului.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor dosarului și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Cu referire la recursurile declarate de către avocatul C.Cojocari în numele inculpatului și succesorul părții vătămate, L.Popa.

Recurenții în recursuri au invocat ca temeiuri de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și când instanța a aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Analizând temeiurile date în raport cu motivele invocate în recursurile declarate, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Colegiul reține că autorii recursurilor sunt de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor acestuia, și critică hotărârea instanței de apel numai referitor la pedeapsa aplicată.

Instanța de recurs consideră că motivele invocate de recurenți la acest capitol sunt lipsite de temei legal.

Astfel, Colegiul penal relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, conform art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Subsecvent celor expuse, instanța de recurs reține că, instanțele de fond au dat deplină eficiență prevederilor art.7, 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor grave, de persoana inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, că și-a recunoscut vina și s-a căit sincer pentru fapta comisă, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, că anterior nu a fost condamnat, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și corect au conchis că corijarea acestuia poate avea loc doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate, iar aplicarea art.90 Cod penal, nu va duce la atingerea scopului sus-menționat.

Colegiul penal reține că recurenții invocă, precum că la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză enumerate la pct.5 al prezentei decizii și eronat a respins solicitarea de a fi aplicat față de acesta dispozițiile art.90 Cod penal.

În acest sens, Colegiul menționează că, reieșind din textul hotărârilor judecătorești pronunțate anterior acestei decizii, contrar celor afirmate de recurenți, circumstanțele la care aceștia fac referire în recursuri, au fost luate în considerare de către instanțele de fond la numirea pedepsei și astfel, argumentele invocate de către recurenți nu pot fi acceptate întru casarea hotărârilor judecătorești.

Totodată, Colegiul penal relevă că legiuitorul acordă dreptul instanței, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, de a decide de la caz la caz, posibilitatea aplicării pedepsei vinovatului cu suspendarea condiționată a executării ei și nicidecum nu o obligă în acest sens. În speță, rezultă că instanțele de fond, reieșind din circumstanțele sus menționate, au considerat rațional ca inculpatul să execute real pedeapsa stabilită, motivându-și soluția adoptată, indicând din care motive au ajuns la concluzia potrivit căreia, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea pedepsei închisorii reale. Or, contrar celor afirmate de

către recurenți în numele inculpatului, instanța de apel, la pct.8 al deciziei (f.d.250-251), a indicat că față de inculpat nu pot fi aplicate prevederile art.90 Cod penal, reieșind din natura infracțiunii săvârșite de către acesta și anume, încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport și urmările grave ale săvârșirii faptelor infracționale – decesul a două persoane și cauzarea vătămărilor corporale medii la două persoane.

Astfel că, atât prima instanță, cât și cea de apel, și-au motivat soluția referitor la iraționalitatea numirii pedepsei inculpatului cu suspendarea executării ei pe o perioadă de probațiune.

În concluzie, Colegiul penal constată că, la stabilirea pedepsei lui A.Grecu, instanța de apel a dat deplină eficiență împrejurărilor cauzei, considerând că acestuia i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă, în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost declarat vinovat, pedeapsa fiind individualizată conform prevederilor legale.

Cu referire la argumentul recurenților, precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul remarcă că recursurile repetă textele apelurilor, argumentele expuse de recurenți fiind anterior invocate în apeluri, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea acestora, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurenților sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Respectiv, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel atacată, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiurile invocate de către recurenți nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursurilor, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Devder Djulieta, avocatul Cojocari Constantin în numele inculpatului și succesorul părții vătămate, Popa Ludmila,

împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2018,
în cauza penală în privința lui Grecu Alexandru, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 16 mai 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu